

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ ખાતેની ગુજરાત ઉચ્ચ ન્યાયાલયમાં

આર/પ્રથમ અપીલ નં. ૬૩૫૬/૧૯૯૯

સાથે

આર/પ્રથમ અપીલ નં. ૬૩૫૮ / ૧૯૯૯

મંજૂરી અને સહી માટે: સહી/—

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ ડો. એ. પી. ઠાકર

૧.	શું સ્થાનિક અખબારોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપવામાં આવી શકે?	ના.
૨.	રિપોર્ટરને રીફર કરવું કે નહીં ?	હા.
૩.	શું ન્યાયમૂર્તિશ્રી ચુકાદાની આખરી નકલ જોવા માંગે છે?	ના.

જ.	શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન અથવા તેના હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈપણ આદેશ અંગે કાયદાના નોંધપાત્ર પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે?	ના.
----	---	-----

=====

દક્ષિણ ગુજરાત વીજ કંપની લિમિટેડ. અને ૧ અન્ય

વિરુદ્ધ

રૂંગટા ટેક્સટાઈલ (પી) લિમિટેડ હવે વાસંતી ટેક્સટાઈલ્સ પ્રાઇવેટ લિમિટેડ તરીકે.

=====

ઉપસ્થીતી:-

અપીલકર્તા (ઓ) નંબર ૧,૨ માટે સુશ્રી લીલુ કે ભાયા (૧૭૦૫)

સામાવાળા (ઓ) નંબર ૧ માટે શ્રી દાક્ષેશ ટી દવે (૨૪૮)

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ ડો. એ. પી. ઠાકર

તારીખ : ૩૦/૦૭/૨૦૨૧

મોખિક ચૂકાદો

૧. આ અપીલો દીવાની કાર્યરીતિ સંહિતાની કલમ ૯૬ હેઠળ સંબંધિત ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા સંયુક્ત ચૂકાદા અને હુકમનામા સામે કરવામાં આવી છે.

૨. જે અર્થમાં બંને દાવાઓ એટલે કે સ્પેશિયલ સિવિલ સુટ નં. ૨૦૪/૧૯૯૪ અને સ્પેશિયલ સિવિલ સુટ નં. ૨૩૨/૧૯૯૭ ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા સામાન્ય ચૂકાદા દ્વારા નિકાલ કરવામાં આવ્યા છે, આ અપીલો સાથે સાંભળવામાં આવી છે અને તેનો નિકાલ આ સામાન્ય ચૂકાદા દ્વારા કરવામાં આવે છે.

૩. પ્રથમ અપીલ નં. ૬૩૫૬ / ૧૯૯૯ ની ટૂંકી હકીકતો :-

૩.૧ સ્પેશિયલ સિવિલ સુટ નં. ૨૦૪/૧૯૯૪ માં વિદ્વાન જથા સિવિલ જજ, સિનિયર ડિવિઝન, ભરૂચ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા તારીખ ૦૭/૦૫/૧૯૯૯ ના ચૂકાદા અને હુકમનામાથી નારાજ અને અસંતોષ થઈને, જેના દ્વારા ટ્રાયલ કોર્ટે અપીલકર્તાઓને દાવો દાખલ કર્યાની તારીખથી તેની વસૂલાત સુધી વાર્ષિક ૧૫% ના દરે ચાલુ વ્યાજ સાથે રૂ. ૪,૦૫,૯૦૫.૬૦ પૈસા (રૂપિયા ચાર લાખ પાંચ હજાર નવસો પાંચ અને સાઠ પૈસા ફક્ત) ચૂકવવા માટે નિર્દેશ આપ્યો છે, અપીલકર્તાઓએ હાલની અપીલ કરી છે. અપીલકર્તાઓ દ્વારા એવી દલીલ કરવામાં આવી છે કે તે વિદ્યુત અધિનિયમ

હેઠળ સ્થાપિત વૈધાનિક બોર્ડ છે. એવું દલીલ કરવામાં આવે છે કે રેસ્પોન્ડન્ટ એટલે કે મૂળ વાદીનું મીટર તારીખ ૦૭/૧૨/૧૯૯૨ ના રોજ તપાસવામાં આવ્યું હતું અને જરૂરી ઔપચારિકતાઓ પૂર્ણ કર્યા પછી, સદર મીટરને ટેસ્ટિંગ માટે લઈ જવામાં આવ્યું હતું અને બીજું મીટર મૂકવામાં આવ્યું હતું. એવું પણ દલીલ કરવામાં આવે છે કે તારીખ ૨૨/૧૨/૧૯૯૨ ના રોજ, વીજ પુરવઠો કાપી નાખવામાં આવ્યો હતો કારણ કે રેસ્પોન્ડન્ટ વીજળીની ચોરી કરતા જણાયા હતા અને રેસ્પોન્ડન્ટને રૂ. ૬,૮૧,૮૦૧/- (રૂપિયા છ લાખ ચોર્યાસી હજાર આઠસો એક ફક્ત) નું પૂરક બિલ ઇશ્યૂ કરવામાં આવ્યું હતું. સદર બિલને પડકારતાં, રેસ્પોન્ડન્ટે ઉપરોક્ત સ્પેશિયલ સિવિલ સુટ દાખલ કર્યો હતો જે આક્ષેપિત ચૂકાદા અને હુકમનામા દ્વારા મંજૂર કરવામાં આવ્યો હતો.

૩.૨ અપીલકર્તાઓએ ઉપરોક્ત ચૂકાદા અને હુકમનામાને એવા આધારો પર પડકાર્યો છે કે ટ્રાયલ કોર્ટ એ સમજવામાં નિષ્ફળ ગઈ છે કે મીટર સીલ કરવાની, તપાસ કરવાની, રોજકામ તૈયાર કરવાની, ટેસ્ટિંગ કરવાની સમગ્ર કાર્યવાહી અપીલકર્તાઓના અધિકારીઓ દ્વારા તેમના નિયમિત ક્રમમાં કરવામાં આવી હતી અને તે જે રીતે કરવાની જરૂર હતી તે રીતે કરવામાં આવી હતી. એવું પણ દલીલ કરવામાં આવે છે કે ટ્રાયલ કોર્ટ એ હકીકતની કદર કરવામાં નિષ્ફળ ગઈ છે કે વાદી ઉપરોક્ત કાર્યવાહીમાં કોઈ અનિયમિતતા હતી તે સાબિત કરવામાં નિષ્ફળ ગયા છે. એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે માત્ર રેસ્પોન્ડન્ટ ગુજરાતી

ભાષા સમજતા નથી તેનાથી અપીલકર્તાઓની કાર્યવાહીમાં રોજકામ દૂષિત થશે નહીં. એવું પણ દલીલ કરવામાં આવે છે કે રેસ્પોન્ડન્ટે પ્રથમ વખત આ વિવાદ ત્યારે ઉઠાવ્યો છે જ્યારે તેઓ ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ ગયા હતા અને તે પણ દાવો દાખલ કરવાના સમયે. વધુમાં એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે બિલ રેસ્પોન્ડન્ટને ટેરિફ મુજબ અને નિયમો અનુસાર સરેરાશ બિલની ગણતરી કરીને ઈશ્યૂ કરવામાં આવ્યું હતું અને રેસ્પોન્ડન્ટ એ સાબિત કરવામાં નિષ્ફળ ગયા છે કે તે કાયદા અનુસાર ન હતું. એવું પણ દલીલ કરવામાં આવે છે કે ટ્રાયલ કોર્ટ એ હકીકતની કદર કરવામાં પણ નિષ્ફળ ગઈ છે કે શ્રી રૂંગટાની મૌખિક જુબાની કે તેઓ દસ્તાવેજોની સામગ્રી સમજતા ન હતા તે દસ્તાવેજો અથવા દસ્તાવેજોની અસલિયતને દૂષિત કરશે નહીં અને તેના પર એવા આધારો પર શંકા કરી શકાય નહીં કે લખી આપનારને તેની સામગ્રીનું કોઈ જ્ઞાન ન હતું કારણ કે તે ગુજરાતી ભાષામાં હતું. એવું પણ દલીલ કરવામાં આવે છે કે જ્યારે દસ્તાવેજો પુરાવા હતા, ત્યારે દસ્તાવેજો પુરાવાને બાદ કરવા માટે મૌખિક પુરાવા હોઈ શકે નહીં. અપીલકર્તાઓના જણાવ્યા અનુસાર, પુરાવા અધિનિયમના સમગ્ર પ્રકરણ ૬ ને સમગ્ર પુરાવાની કદર કરતી વખતે આ કેસમાં બાજુ પર મૂકી દેવામાં આવ્યું છે. વધુમાં એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે ટ્રાયલ કોર્ટે બિલના સુધારાની બાબતમાં જવું જોઈતું ન હતું, ખાસ કરીને જ્યારે રેસ્પોન્ડન્ટ એ સાબિત કરવામાં નિષ્ફળ ગયા છે કે બિલ કાયદા અનુસાર નથી. આ તમામ આધારો પર, અપીલકર્તાઓએ સ્પેશિયલ સિવિલ સુટ નં.

૨૦૪/૧૯૯૪ માં વિજ્ઞાન જથા સિવિલ જજ, સિનિયર ડિવિઝન, ભરૂચ દ્વારા પસાર કરાયેલા તારીખ ૦૭/૦૫/૧૯૯૯ ના આદેશિત ચૂકાદા અને હુકમનામાને રદ કરવા અને સેટ એસાઈડ કરવા વિનંતી કરી છે.

૪. પ્રથમ અપીલ નં. ૬૩૫૮ /૧૯૯૯ ની ટૂંકી હકીકતો:-

૪.૧ રેસ્પોન્ડન્ટ પાસેથી રૂ. ૬,૮૧,૮૦૧.૦૭ પૈસા (રૂપિયા છ લાખ ચોર્યાસી હજાર આઠસો એક અને સાત પૈસા ફક્ત) ની પૂરક બિલની રકમ વસૂલ કરવા માટે અપીલકર્તાઓ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલ દાવો રદ કરતા સ્પેશિયલ સિવિલ સુટ નં. ૨૩૨/૧૯૯૭ માં વિજ્ઞાન જથા સિવિલ જજ, સિનિયર ડિવિઝન, ભરૂચ દ્વારા પસાર કરાયેલા તારીખ ૦૭/૦૫/૧૯૯૯ ના સામાન્ય ચૂકાદા અને હુકમનામાથી નારાજ અને અસંતોષ્ટ થઈને, અપીલકર્તાઓએ આ અપીલ કરી છે.

૪.૨ એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે અપીલકર્તાઓએ રેસ્પોન્ડન્ટ – ફેક્ટરીએ ઇલેક્ટ્રિકલ મીટરમાં ચેડાં કર્યા હતા અને તે વીજળી ચોરી/ચોરીનો કેસ હતો તેવા આધારે રેસ્પોન્ડન્ટ પાસેથી રૂ. ૬,૮૧,૮૦૧.૦૭ ના પૂરક બિલની રકમ વસૂલ કરવા માટે ઉપરોક્ત સ્પેશિયલ સિવિલ સુટ દાખલ કર્યો છે. એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે અપીલકર્તા – બોર્ડ દ્વારા તારીખ ૦૭/૧૨/૧૯૯૨ ના રોજ

યોગ્ય પ્રક્રિયા અનુસરવામાં આવી હતી અને તે અતુલ રૂંગટાની હાજરીમાં કરવામાં આવી હતી અને એવું જાણવા મળ્યું હતું કે લોખંડની પેટી પરનું પ્લાસ્ટિક સીલ શંકાસ્પદ હતું અને મીટર લઈ જવામાં આવ્યું હતું અને તેની જગ્યાએ બીજું મીટર મૂકવામાં આવ્યું હતું. એવું દલીલ કરવામાં આવે છે કે અતુલ રૂંગટા જેમણે તે બાબતનું સ્વેચ્છાએ નિવેદન આપ્યું હતું અને તેના પર સહી કરી હતી. એવું પણ દલીલ કરવામાં આવે છે કે તારીખ ૨૪/૧૨/૧૯૯૨ ના રોજ, અતુલ રૂંગટાની હાજરીમાં બોર્ડમાં મીટરનું પરીક્ષણ કરવામાં આવ્યું હતું અને તેમણે લેબોરેટરી ટેસ્ટ પહેલાં અને પછી આપેલા નિવેદન પર સ્વેચ્છાએ સહી કરી હતી. એવું દલીલ કરવામાં આવે છે કે લેબોરેટરી ટેસ્ટ દરમિયાન એવું જાણવા મળ્યું હતું કે સદર મીટર પર પીળા પ્લાસ્ટિકના સીલ હતા અને જમણી બાજુનું સીલિંગ યોગ્ય ન હતું અને પ્લાસ્ટિક સીલ પર ઉપર અને નીચેના ભાગ વચ્ચે પ્રવાહી મળી આવ્યું હતું અને સીલના ઉપરના અને નીચેના ભાગ પર પ્રવાહી છંટાણેલું મળી આવ્યું હતું. એવું દલીલ કરવામાં આવે છે કે મીટરની જમણી અને ડાબી બાજુનું કાગળનું સીલ ફાટેલી હાલતમાં હતું અને સ્ક્રૂ ચમકતો મળી આવ્યો હતો. અપીલકર્તાઓના જણાવ્યા અનુસાર, રેસ્પોન્ડન્ટ મીટર સાથે ચેડાં કરવા માટે દોષિત જણાયા હતા અને તે વીજળીની ચોરીનો કેસ હતો અને તેથી, યોગ્ય ગણતરી કર્યા પછી પૂરક બિલ ઇશ્યૂ કરવામાં આવ્યું હતું.

૪.૩ એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે રેસ્પોન્ડન્ટે બિલના ૩૦% જમા કરાવ્યા

પછી અપીલ કરી હતી જે યોગ્ય રીતે સાંભળવામાં આવી હતી અને તેનો નિર્ણય લેવામાં આવ્યો હતો. તેની સામે, રેસ્પોન્ડન્ટે આ કોર્ટ સમક્ષ રિટ અરજી કરી હતી અને કોર્ટના આદેશ મુજબ તેમણે રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦/- જમા કરાવ્યા હતા. સદર રિટ અરજીમાં, આ કોર્ટે બોર્ડને સુનાવણીની તક આપ્યા પછી અને કારણો દર્શાવીને અપીલનો નિર્ણય કર્યા પછી મામલાની ફરીથી સુનાવણી કરવા નિર્દેશ આપ્યો હતો. એવું દલીલ કરવામાં આવે છે કે તે મુજબ, સુનાવણીની તક આપ્યા પછી અને કારણો દર્શાવ્યા પછી, અપીલ ફગાવી દેવામાં આવી હતી. જે અર્થમાં, રેસ્પોન્ડન્ટે રકમ ચૂકવી ન હતી, તેથી પ્રશ્નાસ્પદ દાવો દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો, જેમાં પણ, રેસ્પોન્ડન્ટ દ્વારા દાખલ કરાયેલા સ્પેશિયલ સિવિલ સુટ નં. ૨૦૪/૧૯૯૪ માં રેસ્પોન્ડન્ટે રૂ. ૩૬,૩૬૪/- જમા કરાવ્યા હતા.

૪.૪ અપીલકર્તાઓ દ્વારા એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે રેસ્પોન્ડન્ટે આંક-૮ પર લેખિત જવાબ પણ દાખલ કર્યો છે જેમાં દાવાના અધિકારો અને કાયદેસરતાનો ઇનકાર કર્યો છે અને સ્પેશિયલ સિવિલ સુટ નં. ૨૦૪ / ૧૯૯૪ માં કરેલી રજૂઆતો અને દલીલોને વળગી રહ્યા છે.

૪.૫ એવું પણ દલીલ કરવામાં આવે છે કે ટ્રાયલ કોર્ટે રેકર્ડ પરના સમગ્ર પુરાવાની કદર કરી નથી અને તેનું પૃથક્કરણ કરવામાં ભૂલ કરી છે. એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે એ બતાવવા માટે પૂરતા પુરાવા છે કે મીટરના સીલ સાથે

ચેડાં કરવામાં આવ્યા હતા અને વીજળીની ચોરી થઈ હતી અને તે હકીકતની ટ્રાયલ કોર્ટે તેના યોગ્ય પરિપ્રેક્ષ્યમાં કદર કરી નથી. એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે ટ્રાયલ કોર્ટે આંક ૭૮, ૭૯, ૮૧ અને ૮૨ પર રજૂ કરાયેલા મૌખિક અને દસ્તાવેજી પુરાવા ધ્યાને લીધા નથી. એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે વાદી – બોર્ડના પુરાવા મુજબ, કેસ વાદી દ્વારા સાબિત થયો છે અને તેથી, ટ્રાયલ કોર્ટે વાદીનો દાવો રદ કરવાને બદલે વાદીની તરફણામાં હુકમનામું આપવું જોઈતું હતું. આ આધારો પર, અપીલકર્તાઓએ અપીલ મંજૂર કરવા અને આક્ષેપિત ચૂકાદા અને હુકમનામાને રદ કરવા અને સેટ એસાઈડ કરવા અને અહીંના અપીલકર્તાઓ દ્વારા દાખલ કરાયેલ દાવો મંજૂર કરવા વિનંતી કરી છે.

૫. સ્પેશિયલ સિવિલ સુટ નં. ૨૦૪ / ૧૯૯૪ ની ટૂંકી હકીકતો:-

૫.૧ મૂળ વાદી – કંપની એ મુંબઈ ખાતે તેની હેડ ઓફિસ ધરાવતી લિમિટેડ કંપની છે અને તે અંકલેશ્વર ખાતે નિટેડ કાપડનું ઉત્પાદન કરે છે અને દૈનિક ઉત્પાદન પ્રવૃત્તિઓની સંભાળ વર્કિંગ ડિરેક્ટર શ્રી રૂંગટા દ્વારા લેવામાં આવે છે. વાદી – કંપનીનો એવો કેસ છે કે તે જોબ વર્ક કરે છે અને જો જોબ વર્ક ન હોય તો તે તે ચોક્કસ સમયગાળા માટે બંધ રહે છે. વાદી – કંપનીનો વધુમાં એવો કેસ છે કે વીજળીનો વપરાશ દિન-પ્રતિદિન બદલાતો રહે છે અને તે સતત રહેતો નથી. વાદી – કંપનીના જણાવ્યા અનુસાર, વર્ષ ૧૯૯૨ માં, તેનો

પ્રતિવાદી – ગુજરાત વીજ બોર્ડ પાસેથી ૫૮ એચ. પી. નો કનેક્ટેડ લોડ હતો અને દાવો દાખલ કરવાના સમયે, તે ૭૮ એચ. પી. લોડ હતો.

૫.૨ વાદી – કંપનીના જણાવ્યા અનુસાર, જીઈબી દ્વારા તારીખ ૨૮/૦૧/૧૯૯૧ ના રોજ મૂકવામાં આવેલું મીટર લોખંડની પેટીની અંદર સીલ કરી ફિક્સ કરવામાં આવ્યું હતું, જે પ્રતિવાદી – બોર્ડ દ્વારા ફરીથી સીલ કરવામાં આવ્યું હતું અને વડોદરા અને અંકલેશ્વરથી ફ્લાઇંગ સ્કવોડ દ્વારા ઇન્સ્ટોલેશન તપાસવામાં આવ્યું હતું અને તેમને સદર મીટર સીલ વગેરે એકદમ બરાબર મળ્યા હતા. વાદી – કંપનીનો વધુમાં એવો કેસ છે કે તારીખ ૦૭/૧૨/૧૯૯૨ ના રોજ, ગુજરાત વીજ બોર્ડના ૪ થી ૫ વ્યક્તિઓ વાદીની ફેક્ટરીમાં આવ્યા હતા અને જે જગ્યાએ લોખંડની પેટીમાં મીટર મૂકવામાં આવ્યું હતું તે જગ્યાની મુલાકાત લીધી હતી અને સીલ અકબંધ મળ્યું હતું. તેમણે લોખંડની પેટીનું સીલ કાપી નાખ્યું, તેને ખોલ્યું અને ઇલેક્ટ્રિક મીટર દૂર કર્યું અને સદર મીટરને પેક કરીને સીલ કરી દીધું, પછી તેમણે ગુજરાતીમાં લખેલું એક કાગળ તૈયાર કર્યું અને વાદી – કંપનીના વર્કિંગ ડિરેક્ટર શ્રી રૂંગટાને તેના પર સહી કરવા કહ્યું, જેમણે પ્રથમ તબક્કે સહી કરવાનો ઇનકાર કર્યો હતો, પરંતુ તરત જ વીજ પુરવઠો કાપી નાખવાની ધમકી આપતાં, વીજ પુરવઠો કપાતો અટકાવવા અને ફેક્ટરી ચાલુ રાખવા માટે, વર્કિંગ ડિરેક્ટર શ્રી રૂંગટાને ગુજરાતી ભાષામાં લખેલા સદર કાગળો પર સહી કરવાની ફરજ પડી હતી. વાદી – કંપનીના જણાવ્યા

અનુસાર, વીજ બોર્ડના એન્જિનિયરે શ્રી રૂંગટાને અંગ્રેજીમાં સમજાવ્યું ન હતું અને તેથી, ડિરેક્ટરે એવી નોંધ કરી હતી કે તેમને મીટર અથવા સીલ અંગે કોઈ શંકા નથી કારણ કે તે ગુજરાત વીજ બોર્ડની માલિકી છે અને આ કાગળના બીજા પાના પર, તેમણે એવી એન્ડોર્સમેન્ટ કરી હતી કે પૂર્વ સૂચના આપવી જોઈતી હતી અને જ્યારે પણ સદર મીટરનું લેબોરેટરીમાં પરીક્ષણ કરવાનું હોય ત્યારે તેમની સહી અંગ્રેજીમાં સમજાવ્યા વગર મેળવવામાં આવી હતી. વાદી – કંપનીના જણાવ્યા અનુસાર, શ્રી રૂંગટાએ મુંબઈ ખાતે કે. જી. થી ગ્રેજ્યુએશન સુધી અંગ્રેજી માધ્યમમાં શિક્ષણ મેળવ્યું હતું અને તેઓ એવા સમાજમાં ઉછેર્યા હતા જ્યાં તેમને ગુજરાતી ભાષાનો કોઈ સંપર્ક ન હતો. વાદી – કંપનીનો વધુમાં એવો કેસ છે કે પ્રતિવાદીના એન્જિનિયરે તારીખ ૦૭/૧૨/૧૯૯૨ ના રોજ ગુજરાતીમાં લખેલા કાગળ પર છાપેલા કોરા કાગળ પર પણ સહી મેળવી હતી. વાદી – કંપનીનો એવો પણ કેસ છે કે ત્યારપછી, સંબંધિત એન્જિનિયરે બદલી તરીકે બીજું મીટર મૂક્યું હતું જેનું દૈનિક નિરીક્ષણ કરવામાં આવ્યું હતું અને તેને લગભગ બે વર્ષના સમયગાળા માટે તેમના અવલોકન હેઠળ રાખવામાં આવ્યું હતું.

૫.૩ વાદી – કંપનીનો એવો કેસ છે કે તારીખ ૨૨/૧૨/૧૯૯૨ ના રોજ, પ્રતિવાદી – બોર્ડે અચાનક વાદીનો વીજ પુરવઠો કાપી નાખ્યો અને રૂ. ૬,૮૧,૮૦૧.૦૭ પૈસાનું પૂરક બિલ નં. ૭૦૫૦૩૦ ઇશ્યૂ કર્યું. વાદી –

કંપનીના જણાવ્યા અનુસાર, તારીખ ૨૪/૧૨/૧૯૯૨ ના રોજ, જ્યારે ડિરેક્ટર શ્રી રૂંગટા તારીખ ૨૨/૧૨/૧૯૯૨ ના રોજ વીજ પુરવઠો કાપી નાખવા અંગે પૂછપરછ કરવા ગયા ત્યારે તેમણે તેમને લેબોરેટરીમાં આવવા સૂચના આપી હતી અને તેઓ તેમની સાથે લેબોરેટરીમાં ગયા હતા. વાદી – કંપનીનો વધુમાં એવો કેસ છે કે લેબોરેટરીની જગ્યાએ, શ્રી રૂંગટાની સહીઓ ગુજરાતી છાપેલા કોરા કાગળો પર આ ખાતરી પર મેળવવામાં આવી હતી કે તે નિયમિત પ્રક્રિયા છે અને મીટર એકદમ બરાબર છે. વાદી – કંપનીનો વધુમાં એવો કેસ છે કે મીટરનું પરીક્ષણ કરવામાં આવ્યું ન હતું કે શ્રી રૂંગટાની હાજરીમાં તેને સીલ કરવામાં આવ્યું ન હતું અને સદર મીટર તારીખ ૦૭/૧૨/૧૯૯૨ થી તારીખ ૨૨/૧૨/૧૯૯૨ સુધી વીજ બોર્ડના કબજામાં હતું અને દાવો દાખલ કરવાના સમયે પણ તે વીજ બોર્ડના કબજામાં હતું. વાદી – કંપનીનો એવો પણ કેસ છે કે પ્રતિવાદીએ સદર મીટરની પ્રક્રિયા કે ટેસ્ટિંગ વિશે કશું સમજાવ્યું ન હતું. આ તમામ આધારો પર, વાદી દ્વારા એવો આક્ષેપ કરવામાં આવ્યો છે કે વીજ બોર્ડની કાર્યવાહી ગેરકાયદેસર છે અને પૂરક બિલ પણ ગેરકાયદેસર છે.

પ.૪ એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે સદર પૂરક બિલ ઈશ્યૂ થવાથી નારાજ થઈને, વાદીએ આ કોર્ટનો સંપર્ક કર્યો હતો અને વીજ પુરવઠો કાપી નાખવા સામે સ્ટે મેળવ્યો હતો અને આ કોર્ટે વાદીને રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦/- જમા કરાવવા નિર્દેશ આપ્યો હતો અને તે મુજબ, વાદી – કંપનીએ તારીખ ૨૫/૦૮/૧૯૯૩

ના રોજ ડિમાન્ડ ડ્રાફ્ટ નં. ૩૭૦૦૫૮ દ્વારા સદર રકમ જમા કરાવી હતી અને સદર રકમ વીજ બોર્ડ દ્વારા ઉપાડી લેવામાં આવી છે. વધુમાં એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે રિટ અરજી મંજૂર કરતી વખતે, આ કોર્ટે વીજ બોર્ડની એપેલેટ કમિટીને વાદીને સાંભળવા અને એક લીટીના આદેશને બદલે બોલતો આદેશ (સ્પીકિંગ ઓર્ડર) પસાર કરવા નિર્દેશ આપ્યો હતો. વધુમાં એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે ત્યારપછી, વિ. વકીલને સાંભળવાની કોઈ તક આપ્યા વિના, સીધી રીતે જ અપીલ રદ કરવામાં આવી હતી. વધુમાં એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે એપેલેટ કમિટી સમક્ષની સમગ્ર કાર્યવાહી પૂર્વ-નિર્ધારિત અને ગેરકાયદેસર છે અને આ આધારે, વાદીએ એવી જાહેરત માગી છે કે રૂ. ૬,૮૧,૮૦૧.૦૭ પૈસાનું પૂરક બિલ, કાર્યવાહી અને તારીખ ૦૭/૧૨/૧૯૯૨ અને તારીખ ૨૪/૧૨/૧૯૯૨ ના કથિત નિવેદન અને તારીખ ૨૪/૧૨/૧૯૯૨ ના લેબોરેટરી ટેસ્ટ રિપોર્ટ તેમજ ચોરીનો આક્ષેપ અને તારીખ ૨૨/૧૨/૧૯૯૨ ના રોજ વીજ પુરવઠો કાપી નાખવો ગેરકાયદેસર, એકતરફી છે અને વાદી – કંપનીને બંધનકર્તા નથી. વાદીએ કથિત બિલની રકમની વસૂલાત સામે અને વીજ પુરવઠો કાપી નાખવા સામે પ્રતિવાદી સામે કાયમી મનાઈક્રમની દાદ પણ માગી છે. વાદીએ વાર્ષિક ૨૪% ના દરે વ્યાજ સાથે રૂ. ૭૦,૦૦૦/- ના નુકસાનીના દવાની અને રૂ. ૩,૭૪,૫૪૦.૬૦ પૈસા અને રૂ. ૩૬,૩૬૪/- ની રકમ પરત કરવાની દાદ પણ માગી છે.

૬. વીજ બોર્ડે આંક ૩૬ પર લેખિત જવાબ દાખલ કરીને દાવાનો વિરોધ કર્યો છે અને કાર્યવાહીની ગેરકાયદેસરતા અંગે વાદીની તમામ દલીલોનો ઇનકાર કર્યો છે અને જાહેરત અને મનાઈક્રમની દાદ સામે, એવો આક્ષેપ કરવામાં આવ્યો છે કે વીજળીની ચોરીનો સ્પષ્ટ કેસ હતો અને તેથી, પ્રતિવાદી – બોર્ડે રૂ. ૬,૮૧,૮૦૧.૦૭ નું પૂરક બિલ યોગ્ય રીતે ઇશ્યૂ કર્યું છે અને વીજ પુરવઠો કાપી નાખવાનો અધિકાર ધરાવે છે. એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે મીટર પર તપાસ તેમજ લેબોરેટરી ટેસ્ટિંગની સમગ્ર કાર્યવાહી શ્રી રૂંગટાની હાજરીમાં કરવામાં આવી હતી, જેઓ ગુજરાતી ભાષાથી સુપરિચિત છે અને તેઓ તેને વાંચવા, લખવા અને સમજવા માટે સક્ષમ છે. વધુમાં એવું જણાવવામાં આવ્યું છે કે શ્રી રૂંગટાએ પ્રક્રિયા અંગે સ્વેચ્છાએ નિવેદન આપ્યું હતું અને તપાસના સ્થળે અને લેબોરેટરીમાં નિવેદન પર સહી કરી હતી. એવો પણ આક્ષેપ કરવામાં આવે છે કે લેબોરેટરીમાં મીટરનું પરીક્ષણ કરતી વખતે એવું જાણવા મળ્યું હતું કે સદર મીટર પર ત્રણ પીળા પ્લાસ્ટિકના સીલ હતા, પરંતુ જમણી બાજુનું સીલિંગ યોગ્ય ન હતું અને પ્લાસ્ટિક સીલ પર ઉપર અને નીચેના ભાગ વચ્ચે પ્રવાહી મળી આવ્યું હતું અને સીલના ઉપરના અને નીચેના ભાગ પર પ્રવાહી છંટાણેલું પણ મળી આવ્યું હતું. એવો પણ આક્ષેપ કરવામાં આવ્યો હતો કે મીટરની જમણી અને ડાબી બાજુનું કાગળનું સીલ ફાટેલું હતું અને સ્ક્રૂ ચમકતો મળી આવ્યો હતો. વીજ બોર્ડના જણાવ્યા અનુસાર, તે વીજળી ચોરીનો કેસ હતો અને તેમણે પૂરક બિલની યોગ્ય ગણતરી કરી હતી. વધુમાં એવો આક્ષેપ કરવામાં આવે છે કે

વાદીએ બિલના ૩૦% જમા કરાવ્યા હતા અને અપીલ કરી હતી, જે યોગ્ય રીતે સાંભળવામાં આવી હતી અને વાદીને સાંભળવાની તક પણ આપવામાં આવી હતી. દાવો રદ કરવા વિનંતી કરવામાં આવી હતી.

૭. રેકર્ડ પરથી જણાય છે કે ટ્રાયલ કોર્ટ સ્પેશિયલ સિવિલ અરજી નં. ૨૦૪/૧૯૯૪ માં આંક ૨૪ પર નીચે મુજબના મુદ્દાઓ ઘડ્યા છે:—

૧. શું વાદી સાબિત કરે છે કે દાવાનું બિલ ગેરકાયદેસર છે?
૨. શું વાદી દાદ માટે હકદાર છે?
૩. શો આદેશ અને હુકમનામું?

૮. ઉપરોક્ત મુદ્દાઓ ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા નીચે મુજબ નક્કી કરવામાં આવ્યા છે:—

૧. હકારાત્મક;
૨. હકારાત્મક;
૩. આખરી આદેશ મુજબ;

૯. સ્પેશિયલ સિવિલ સુટ નં. ૨૩૨ / ૧૯૯૭ ની ટૂંકી હકીકતો:

૯.૧ રેકર્ડ પરથી એવું પણ જણાય છે કે સ્પેશિયલ સિવિલ સુટ નં. ૨૩૨/૧૯૯૭ જે વાદી – ગુજરાત વીજ બોર્ડ દ્વારા કરવામાં આવ્યો હતો તે પ્રતિવાદી – કંપની પાસેથી રૂ. ૬,૮૧,૮૦૧.૦૭ પૈસાની પૂરક બિલની રકમ વસૂલ કરવા માટે છે કે કંપનીએ વીજળીની ચોરી કરી છે. તેણે કંપની દ્વારા દાખલ કરાયેલા સ્પેશિયલ સિવિલ સુટ નં. ૨૦૪/૧૯૯૪ માં લેખિત જવાબમાં કરેલી રજૂઆતોનું પુનરાવર્તન કર્યું છે. તેણે એ હકીકતનું પણ પુનરાવર્તન કર્યું છે કે વીજ કનેક્શનની તપાસ અને મીટરનું પરીક્ષણ કંપનીના વર્કિંગ ડિરેક્ટર શ્રી રૂંગટાની હાજરીમાં કરવામાં આવ્યું હતું અને આખરે, તેણે વાર્ષિક ૨૪% ના દરે વ્યાજ સાથે રૂ. ૬,૮૧,૮૦૧.૦૭ ની રકમ માટે મની સુટ દાખલ કર્યો છે.

૯.૨ ગુજરાત વીજ બોર્ડના ઉપરોક્ત દાવામાં, કંપનીએ આંક ૮ પર તેનો લેખિત જવાબ દાખલ કરીને દાવાનો વિરોધ કર્યો છે અને વીજ બોર્ડના દાવાના અધિકારો અને કાયદેસરતાનો ઇનકાર કર્યો છે અને દાવામાં કરેલી તમામ રજૂઆતો અને આક્ષેપોનો ઇનકાર કર્યો છે. તેણે તેના દ્વારા દાખલ કરાયેલા સ્પેશિયલ સિવિલ સુટ નં. ૨૦૪/૧૯૯૪ માં પ્લેન્ટમાં કરેલી રજૂઆતો અને દલીલોને વળગી રહ્યા છે. એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે સમગ્ર કાર્યવાહી ગેરકાયદેસર હતી કારણ કે વર્કિંગ ડિરેક્ટર શ્રી રૂંગટા ગુજરાતી ભાષા જાણતા ન

હતા અને દસ્તાવેજોની સામગ્રી સમજાવ્યા વિના માત્ર તેમની સહી મેળવવામાં આવી હતી. આમ, ટૂંકમાં, કંપની વતી કરવામાં આવેલી દલીલો તે જ છે જે તેના દ્વારા દાખલ કરાયેલા અગાઉના સ્પેશિયલ સિવિલ સુટ નં. ૨૦૪/૧૯૯૪ ની પ્લેન્ટમાં કરવામાં આવી છે. તે ઉપરાંત, એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે વીજ બોર્ડનો દાવો સમયમર્યાદા બહાર છે અને બોર્ડને સદર રકમ વસૂલ કરવાનો કોઈ કાયદેસર અધિકાર નથી અને દાવો રદ કરવા માટે માગણી કરી છે.

૧૦. રેકર્ડ પરથી જણાય છે કે ટ્રાયલ કોર્ટે સ્પેશિયલ સિવિલ અરજી નં. ૨૩૨/૧૯૯૭ માં આંક ૧૦ પર નીચે મુજબના મુદ્દાઓ ઘડ્યા છે:—

૧. શું વાદી સાબિત કરે છે કે દાવાની રકમ રૂ. ૬,૮૧,૮૦૧.૦૭ પૈસા પ્રતિવાદી પાસેથી બાકી નીકળે છે?
૨. શું દાવો સમયમર્યાદા બહાર છે?
૩. શું વાદી કોઈ રકમ વસૂલ કરવા માટે હકદાર છે?
૪. શું વાદી દાવો દાખલ કર્યાથી પ્રતિવાદી પાસેથી વ્યાજ મેળવવા માટે હકદાર છે? જો હા, તો કયા દરે?
૫. શું વાદી માગવામાં આવેલી દાદ અથવા કોઈપણ દાદ માટે હકદાર છે?

૬. શો આદેશ અને હુકમનામું?

૧૧. ઉપરોક્ત મુદ્દાઓ ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા નીચે મુજબ નક્કી કરવામાં આવ્યા છે:—

૧. નકારાત્મક;
૨. હકારાત્મક;
૩. નકારાત્મક;
૪. નકારાત્મક;
૫. નકારાત્મક;
૬. આખરી આદેશ મુજબ;

૧૨. હાલની પ્રથમ અપીલોના નિર્ણાયક અર્થ નીચે મુજબના મુદ્દાઓ ઉપસ્થિત થાય છે:—

૧. શું ટ્રાયલ કોર્ટે એવું ઠરાવવામાં હકીકત અને કાયદાની ગંભીર ભૂલ કરી છે કે ગુજરાત વીજ બોર્ડ દ્વારા દાખલ કરાયેલ દાવો સમયમર્યાદા બહાર છે?

૨. શું ટ્રાયલ કોર્ટે એવું ઠરાવવામાં હકીકત અને કાયદાની ગંભીર ભૂલ કરી છે કે ગુજરાત વીજ બોર્ડ રૂ. ૬,૮૧,૮૦૧.૦૭ પૈસાનું પૂરક બિલ તેના પર ૧૫% ના દરે વ્યાજ સાથે વસૂલ કરવા માટે હકદાર નથી?
૩. શું ટ્રાયલ કોર્ટે કંપનીની તરફથી જાહેરત અને મનાઈહુકમનું હુકમનામું આપવામાં અને રૂ. ૪,૦૫,૯૬૫.૬૦ પૈસા પરત કરવામાં હકીકત અને કાયદાની ગંભીર ભૂલ કરી છે?
૪. શું ટ્રાયલ કોર્ટે ગુજરાત વીજ બોર્ડ દ્વારા દાખલ કરાયેલ દાવો રદ કરવામાં હકીકત અને કાયદાની ગંભીર ભૂલ કરી છે?
૫. શો આદેશ?

૧૩. મારા તારણો, નીચે આપેલા કારણોસર, નીચે મુજબ છે:—

૧. નકારાત્મક;
૨. નકારાત્મક;
૩. અંશતઃ હકારાત્મક;
૪. નકારાત્મક;
૫. આખરી આદેશ મુજબ.

કારણો

૧૪. જે અર્થમાં તમામ મુદ્દાઓ એકબીજા સાથે સંબંધિત છે, હકીકતો અને સંજોગોના પુનરાવર્તનને ટાળવા માટે, તમામની એકસાથે ચર્ચા કરવામાં આવે છે.

૧૫. અપીલકર્તાઓ માટે વિ. વકીલ સુશ્રી લીલુ ભાયા અને રેસ્પોન્ડન્ટ – કંપની માટે વિ. વકીલ શ્રી દાક્ષેશ દવેને વિડિયો કોન્ફરન્સિંગ દ્વારા સાંભળ્યા.

૧૬. અપીલકર્તાઓ માટે વિ. વકીલ સુશ્રી લીલુ ભાયાએ તે જ હકીકતો રજૂ કરી છે જે બંને અપીલોમાં વર્ણવવામાં આવી છે. તેમણે રજૂઆત કરી છે કે રેસ્પોન્ડન્ટ દ્વારા વીજળીની ચોરીનો સ્પષ્ટ કેસ થયો છે તે બતાવવા માટે રેકર્ડ પર પૂરતા પુરાવા છે. તેમણે રજૂઆત કરી છે કે તારીખ ૦૭/૧૨/૧૯૯૨ ના રોજ અતુલ રૂંગટાની હાજરીમાં મીટરની તપાસ કરવામાં આવી હતી અને તેમણે તમામ દસ્તાવેજો પર સહી કરી છે જેમાં રોજકામ વગેરેનો સમાવેશ થાય છે. તેમણે રજૂઆત કરી છે કે અતુલ રૂંગટાની હાજરીમાં તારીખ ૨૪/૧૨/૧૯૯૨ ના રોજ મીટરનું પરીક્ષણ કરવામાં આવ્યું હતું અને લેબોરેટરી ટેસ્ટિંગ દરમિયાન એવું જાણવા મળ્યું હતું કે મીટરના સીલ સાથે ચેડાં કરવામાં આવ્યા હતા અને તે

મુજબ, વીજ ચાર્જની ગણતરી કરવામાં આવી હતી. તેમણે રજૂઆત કરી છે કે સંબંધિત સમયે, અતુલ રૂંગટાએ દસ્તાવેજો પર સહી કરી હતી અને તેમણે ક્યારેય એવો કોઈ વાંધો ઉઠાવ્યો ન હતો કે તેઓ ગુજરાતી ભાષા જાણતા નથી. તેમણે રજૂઆત કરી છે કે સદર વિવાદ રેસ્પોન્ડન્ટ દ્વારા દાવો દાખલ કર્યા પછી જ ઉઠાવવામાં આવ્યો છે.

૧૬.૧ અપીલકર્તાઓ માટે વિ. વકીલ સુશ્રી ભાયાએ રજૂઆત કરી છે કે પૂરક બિલ સામે, રેસ્પોન્ડન્ટે બોર્ડના અપીલ ફોર્મ સમક્ષ અપીલ કરી હતી અને તે સમયગાળા દરમિયાન, તેણે પૂરક બિલના ૩૦% ચૂકવ્યા હતા અને, ત્યારપછી, રેસ્પોન્ડન્ટે આ કોર્ટ સમક્ષ સ્પેશિયલ સિવિલ અરજી કરી હતી જેમાં તેણે આ કોર્ટના આદેશ મુજબ રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦/- જમા કરાવ્યા હતા. તેમણે રજૂઆત કરી છે કે આ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશને ધ્યાનમાં રાખીને, રેસ્પોન્ડન્ટને વધુ તક આપવામાં આવી હતી અને કારણો દર્શાવ્યા પછી, અપીલ રદ કરવામાં આવી હતી. તેમણે રજૂઆત કરી છે કે ત્યારપછી, રેસ્પોન્ડન્ટે સ્પેશિયલ સિવિલ સુટ નં. ૨૦૪ / ૧૯૯૪ નો દાવો દાખલ કરીને દીવાની કોર્ટનો સંપર્ક કર્યો જેમાં રેસ્પોન્ડન્ટે આશરે રૂ. ૩૬,૦૦૦/- જમા કરાવ્યા છે અને પૂરક બિલ ઇશ્યૂ કરવા અંગે અપીલકર્તાઓની કાર્યવાહીને પડકારી છે. તેમણે રજૂઆત કરી છે કે અપીલકર્તાઓએ પૂરક બિલની વસૂલાત માટે બીજો દાવો દાખલ કર્યો છે. તેમણે રજૂઆત કરી છે કે બંને દાવાની

સુનાવણી એકસાથે કરવામાં આવી છે. આખરે રેસ્પોન્ડન્ટનો દાવો વ્યાજ સાથે મંજૂર કરવામાં આવ્યો હતો, જ્યારે ગુજરાત વીજ બોર્ડ દ્વારા દાખલ કરાયેલ દાવો ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા રદ કરવામાં આવ્યો છે.

૧૬.૨ અપીલકર્તાઓ માટે વિ. વકીલ સુશ્રી ભાયાએ રજૂઆત કરી છે કે વીજળીની ચોરીનો સ્પષ્ટ કેસ છે જે ગુજરાત વીજ બોર્ડ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલા મૌખિક પુરાવા પરથી સિદ્ધ થાય છે. કે, બોર્ડે તમામ દસ્તાવેજી પુરાવા રજૂ કર્યા છે. તેમની રજૂઆતો અનુસાર, ટ્રાયલ કોર્ટે કેસમાં રજૂ કરાયેલા મૌખિક તેમજ દસ્તાવેજી પુરાવા ધ્યાને લીધા નથી. તેમણે રજૂઆત કરી છે કે માત્ર અતુલ રૂંગટા ગુજરાતી ભાષા જાણતા ન હતા તે જ હકીકત અહીંના વાદીના સાક્ષીના મૌખિક કથન અને અપીલકર્તા – ગુજરાત વીજ બોર્ડ દ્વારા કેસમાં રજૂ કરાયેલા દસ્તાવેજોની સામગ્રી પર અવિશ્વાસ કરવાનું કારણ નથી. તેમણે રજૂઆત કરી છે કે જ્યારે અતુલ રૂંગટાની હાજરી સ્વીકારવામાં આવી છે, ત્યારે વીજળીની ચોરી કરવાનો કોઈ કેસ ન હતો અને પૂરક બિલ કાયદા અનુસાર નથી તે સાબિત કરવાનું રેસ્પોન્ડન્ટના શિરે હતું. દસ્તાવેજી પુરાવા અને ટ્રાયલ કોર્ટના અવલોકનનો સંદર્ભ આપતાં, તેમણે રજૂઆત કરી છે કે પંચનામું તૈયાર કરતી વખતે કોઈ સ્વતંત્ર વ્યક્તિઓ હાજર રહેવાની જરૂર નથી. તેમણે જણાવ્યું છે કે તપાસ તેમજ સાક્ષીઓના નિવેદનો આ બાબતમાં રજૂ કરવામાં આવ્યા છે જેની ટ્રાયલ કોર્ટે તેના યોગ્ય પરિપ્રેક્ષ્યમાં યોગ્ય રીતે કદર કરવી જોઈતી હતી.

તેમણે રજૂઆત કરી છે કે કંપની દ્વારા વીજળીની ચોરી અંગે અપીલકર્તા – ગુજરાત વીજ બોર્ડ દ્વારા રજૂ કરાયેલા દસ્તાવેજો મુજબ, તેના પર કંપનીનો સિક્કો પણ છે જે સ્પષ્ટપણે સૂચવે છે કે દસ્તાવેજોની સામગ્રીને નકારવા માટે રેકર્ડ પર કંઈ નથી. તેમણે રજૂઆત કરી છે કે અધિકાર સ્પષ્ટ ન થાય ત્યાં સુધી કોઈ દાવો દાખલ કરી શકાય નહીં. તેમની રજૂઆત અનુસાર, કંપનીએ પૂરક બિલ ચૂકવ્યું ન હોવાથી, બોર્ડ દ્વારા તેની વસૂલાત માટે દાવો દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો. એપેલેટ ફોરમ દ્વારા અપીલોનો નિકાલ થયા પછી પણ પૂરક બિલ ન ચૂકવાયા પછી બોર્ડની તરફથી દાવો દાખલ કરવાનો અધિકાર સ્પષ્ટ થયો હતો. તેમણે રજૂઆત કરી છે કે જે અર્થમાં મુકદ્દમો પેન્ડિંગ હતો, બોર્ડ સ્પેશિયલ સિવિલ સુટ નં. ૨૩૨/૧૯૯૭ દાખલ કરી શક્યું ન હતું. તેમણે રજૂઆત કરી છે કે બોર્ડ દ્વારા દાખલ કરાયેલ દાવો સમયમર્યાદાના કાયદા દ્વારા બાધિત છે તેમ કહી શકાય નહીં. તેમની રજૂઆત અનુસાર, કંપનીની તરફથી હુકમનામું આપતી વખતે ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલા તમામ તર્કો અનુમાન અને ધારણા પર આધારિત છે. તેમણે રજૂઆત કરી છે કે સ્પેશિયલ સિવિલ સુટ નં. ૨૦૪/૧૯૯૪ મંજૂર કરવામાં અને સ્પેશિયલ સિવિલ સુટ નં. ૨૩૨/૧૯૯૭ રદ કરવામાં ટ્રાયલ કોર્ટે હકીકત અને કાયદાની ગંભીર ભૂલ કરી છે. તેમણે રજૂઆત કરી છે કે ચૂકાદો અને હુકમનામું રદ અને સેટ એસાઇડ કરવા જરૂરી છે અને ગુજરાત વીજ બોર્ડ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલો સંપૂર્ણપણે મંજૂર કરવાની જરૂર છે.

૧૬.૩ અપીલકર્તાઓ માટે વિ. વકીલ સુશ્રી ભાયાએ નીચેના નિર્ણયો પર આધાર રાખ્યો છે.

(૧) જે. એમ. ડી. એલોયઝ લિમિટેડ વિ. બિહાર સ્ટેટ ઇલેક્ટ્રિસિટી બોર્ડ અને અન્ય, (૨૦૦૩) ૫ એસસીસી ૨૨૬;

(૨) હૈદરાબાદ વનસ્પતિ લિમિટેડ વિ. એ. પી. સ્ટેટ ઇલેક્ટ્રિસિટી બોર્ડ અને અન્ય, (૧૯૯૮) ૪ એસસીસી ૪૭૦

૧૭. તેનાથી વિપરીત, રેસ્પોન્ડન્ટ માટે વિ. વકીલ શ્રી દાક્ષેશ દવેએ રજૂઆત કરી છે કે સ્પેશિયલ સિવિલ સુટ નં. ૨૦૪/૧૯૯૪ રેસ્પોન્ડન્ટ દ્વારા જાહેરતેમજ કાયમી મનાઈદુકમ અને નુકસાની માટે દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો, જ્યારે, સ્પેશિયલ સિવિલ સુટ નં. ૨૩૨/૧૯૯૭ ગુજરાત વીજ બોર્ડ દ્વારા પૂરક બિલની વસૂલાત માટે દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો. દસ્તાવેજી પુરાવાનો સંદર્ભ આપતાં, તેમણે રજૂઆત કરી છે કે આક્ષેપ મુજબ મીટરની તપાસ તારીખ ૦૭/૧૨/૧૯૯૨ ના રોજ કરવામાં આવી હતી અને વીજળીની ચોરી તારીખ ૨૪/૧૨/૧૯૯૨ ના રોજ મળી આવી હોવાનો આક્ષેપ કરવામાં આવ્યો હતો. તેમના જણાવ્યા અનુસાર, પૂરક બિલની વસૂલાત માટે દાવો દાખલ કરવાનું કારણ તારીખ ૨૪/૧૨/૧૯૯૨ ના રોજ ઉપસ્થિત થયું હતું, જ્યારે, દાવો તારીખ ૨૩/૧૨/૧૯૯૭ ના રોજ સ્પેશિયલ સિવિલ સુટ નં. ૨૩૨/૧૯૯૭

તરીકે દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો. તેમના જણાવ્યા અનુસાર, ગુજરાત વીજ બોર્ડ દ્વારા દાખલ કરાયેલ દાવો સ્પેશિયલ સિવિલ સુટ નં. ૨૩૨/૧૯૯૭ સ્પષ્ટપણે સમયમર્યાદા બહાર છે.

૧૭.૧ રેસ્પોન્ડન્ટ માટે વિ. વકીલ શ્રી દવેએ રજૂઆત કરી છે કે ચૂકાદા અને હુકમનામાના પાના નં. ૩૩ અને ૩૪ મુજબ, મીટર સાથે ચેડાં કરવામાં આવ્યા ન હતા. તેમણે રજૂઆત કરી છે કે રેસ્પોન્ડન્ટને કોઈ તક આપવામાં આવી ન હતી અને તારીખ ૨૪/૧૨/૧૯૯૨ નો લેબોરેટરી રિપોર્ટ પણ રેસ્પોન્ડન્ટને આપવામાં આવ્યો ન હતો. તેમણે રજૂઆત કરી છે કે જોકે શ્રી અતુલ રૂંગટાએ દસ્તાવેજો પર સહી કરી છે, પણ તેઓ ગુજરાતી ભાષા જાણતા નથી અને તેથી, તેઓ ગુજરાત વીજ બોર્ડ દ્વારા રજૂ કરાયેલા દસ્તાવેજોની સામગ્રી જાણતા નથી. તેમના જણાવ્યા અનુસાર, ટ્રાયલ કોર્ટ આ બાબતના આ તમામ પાસાઓને સ્પષ્ટપણે ધ્યાનમાં લીધા છે અને ગુજરાત વીજ બોર્ડનો દાવો યોગ્ય રીતે રદ કર્યો છે અને રેસ્પોન્ડન્ટનો દાવો મંજૂર કર્યો છે. તેમના જણાવ્યા અનુસાર, ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલા તર્કો ન્યાયી અને યોગ્ય છે અને તે વિકૃત નથી. તેમણે રજૂઆત કરી છે કે ચૂકાદા અને હુકમનામું કાયદાની નજરમાં ટકવા પાત્ર છે કારણ કે તેમાં કોઈ હકીકતલક્ષી અથવા કાયદાકીય વિકૃતિ નથી. તેમણે બંને અપીલો રદ કરવા અને ટ્રાયલ કોર્ટના ચૂકાદા અને હુકમનામાને બહાલ રાખવા વિનંતી કરી છે.

૧૮. જે. એમ. ડી. એલોયઝ લિમિટેડ (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં, તે કેસની હકીકતલક્ષી બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને, નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા એવું અવલોકન કરવામાં આવ્યું હતું કે જ્યાં તપાસ દરમિયાન સીટી/પીટી ટર્મિનલ બોક્સ પરનું સીલ ચેડાં થયેલું જણાયું હતું ત્યાં ૧૮૦ દિવસના મહત્તમ સમયગાળા માટે વળતરની રકમનું મૂલ્યાંકન કલમ ૧૬.૯ હેઠળ યોગ્ય છે. ઇલેક્ટ્રિકલ ઇન્સ્પેક્ટરની હુકૂમત અંગે, એવું ઠરાવવામાં આવ્યું હતું કે તે સીટી/પીટી ટર્મિનલ બોક્સ પરના સીલ સાથે ચેડાં કરવામાં આવ્યા હતા કે કેમ અને શું મીટરની કામગીરીને કેટલાક બાહ્ય સાધનો દ્વારા અસર થઈ હતી કે કેમ તે વિવાદનો નિર્ણય કરવા સુધી ઝાઝૂરતી નથી.

૧૮.૧ ઉપરોક્ત નિર્ણયમાં, નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતે ફકરા-૧૭ માં નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું છે:-

“૧૭.....ફ્યુઅલ સરચાર્જની ગણતરી માટેનું ફોર્મ્યુલા લાંબુ અને જટિલ છે અને ટેરિફની કલમ ૧૬.૧૦.૩ માં આપવામાં આવ્યું છે. ફ્યુઅલ સરચાર્જની ગણતરીમાં ઘણા પરિબલો ધ્યાનમાં લેવાના હોય છે અને તે ઘણા ચલો પર આધારિત છે. શ્રી રેડ્ડીએ રજૂઆત કરી છે કે જે અર્થમાં સરચાર્જ અનિવાર્યપણે ધ્યાનમાં લેવાનો હોય

છે અને વીજળીના ખર્ચમાં ઉમેરવાનો હોય છે અને તેથી, ટેરિફની કલમ ૧૬.૯ ના ભાગ (૩) અનુસાર, તેનું પણ એકમ દીઠ દરના ત્રણ ગણા દરે મૂલ્યાંકન થવું જોઈએ. અમે રજૂ કરેલી દલીલને સ્વીકારવામાં અસમર્થ છીએ. કલમ ૧૬.૯ અને ૧૬.૧૦.૩ એ ટેરિફમાં અલગ અને સ્પષ્ટ કલમો છે. કલમ ૧૬.૯ ગ્રાહક દ્વારા કરાર કરેલ લોડ કરતાં વધીને અથવા મીટર ચલાવવામાં અવરોધ ઉભો કરીને ઉપાડેલી અથવા વાપરેલી ઇલેક્ટ્રિકલ ઉર્જાના મૂલ્યની ગણતરી માટેનું ફોર્મ્યુલા નક્કી કરે છે. આ કલમનો ભાગ (૩) મૂલ્યાંકન કરેલ એકમો આકારણી કરવાની પદ્ધતિ સાથે કામ કરે છે અને તેનો સબ-ફકરો (એ) નક્કી કરે છે કે આ રીતે મૂલ્યાંકન કરાયેલ વપરાશ માટે ગ્રાહકને લાગુ પડતા ટેરિફના એકમ દીઠ દરના ત્રણ ગણા દરે ચાર્જ લેવામાં આવશે, મીટર દ્વારા નોંધાયેલા વપરાશને બાદ કરતાં અને તે પછીના વપરાશ માટે યોગ્ય ટેરિફ દરે ચાર્જ લેવામાં આવશે. કલમ ૧૬.૧૦.૩ એ એક અલગ કલમ છે જે ફ્યુઅલ સરચાર્જ સાથે કામ કરે છે અને તે ક્યાંય એવું નક્કી કરતી નથી કે આ વધારાનો સરચાર્જ પણ ટેરિફના એકમ દીઠ દરના ત્રણ ગણા દરે વસૂલવામાં આવશે. ૧૬.૯ અને ૧૬.૧૦.૩ એમ બે કલમો અલગથી વાંચવાની રહેશે અને એકમ દીઠ દરના ત્રણ ગણા દરે ફ્યુઅલ સરચાર્જ આકારણી કરવા માટે કોઈ

ચોક્કસ જોગવાઈ ન હોવાથી, એવું ઠરાવવું શક્ય નથી કે આવા કેસમાં ફ્યુઅલ સરચાર્જ પણ એકમ દીઠ દરના ત્રણ ગણા દરે વસૂલવો જોઈએ.

૧૯. હૈદરાબાદ વનસ્પતિ લિમિટેડ (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં, નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતે, ધ ઇલેક્ટ્રિસિટી (સપ્લાય) એક્ટ, ૧૯૪૮ ની કલમ ૪૯ સાથે કામ કરતી વખતે, ફકરા-૨૭ માં નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું છે:-

“૨૭.....કલમ ૪૯ બોર્ડને 'તે યોગ્ય માને તેવા નિયમો અને શરતો' પર વીજળી આપવા માટે સત્તા આપે છે. તે સમાન ટેરિફ પણ ઘડી શકે છે. અમોને જણાયું છે કે સપ્લાયના નિયમો અને શરતો વૈધાનિક સ્વરૂપના છે. જો તેઓ અધિનિયમ અથવા બંધારણની કોઈપણ જોગવાઈ સાથે સંઘર્ષમાં હોય તો જ તેમને અમાન્ય કરી શકાય છે. વિ. વડીલે અમોને સપ્લાય એક્ટમાં એવી કોઈ જોગવાઈ બતાવી નથી કે જેની સાથે કલમ ૩૯ સંઘર્ષમાં હોય. જ્યાં સુધી સપ્લાય એક્ટનો સંબંધ છે, દલીલ માત્ર કલમ ૪૯ ની આસપાસ ફરે છે. તે કલમમાં માત્ર મર્યાદા એ છે કે સપ્લાયના નિયમો અને શરતો અધિનિયમની જોગવાઈઓને આધીન હોવા જોઈએ. કલમ ૩૯ એ સપ્લાય એક્ટની કોઈપણ

જોગવાઈનું ઉદ્ધંધન કરતી નથી. સમગ્ર રાજ્યમાં વીજળી પુરવઠાની વ્યવસ્થા કરવી અને સૌથી કાર્યક્ષમ અને આર્થિક રીતે તેનું ટ્રાન્સમિશન અને વિતરણ કરવું એ બોર્ડની વૈધાનિક ફરજ છે. તે હેતુ માટે તેણે અનધિકૃત વપરાશકર્તા, ગ્રાહકો દ્વારા ચોરી કે ગેરરીતિઓને અટકાવવી જ પડશે. તેથી સપ્લાયની શરતોના ભાગ રૂપે જરૂરી સલામતી પૂરી પાડવી પડશે જેથી ગ્રાહકો તેનાથી બંધાયેલા રહે. જ્યારે એક તરફ, બોર્ડે આવી ચોરી અથવા અન્ય ગેરરીતિઓથી થયેલા નુકસાનની ભરપાઈ કરવી પડે છે, ત્યારે બીજી તરફ તેને તરત જ બંધ પણ કરવી પડે છે. તેથી સપ્લાયના નિયમો અને શરતોમાં વળતર તેમજ તાત્કાલિક જોડાણ કાપવાની જોગવાઈ હોવી જોઈએ. નુકસાનની ખાતરી કરવા અને વળતર નક્કી કરવા માટે, સમાન પ્રક્રિયા ઘડવી પડશે અને એક વ્યવસ્થાતંત્ર રચવું પડશે. કલમ ૩૯ માત્ર તે જ કરી રહી છે. દરેક ગ્રાહકને સદર શરતોથી સંપૂર્ણપણે વાકેફ કરવામાં આવે છે અને તે તેના આધારે જ કરાર પર સહી કરે છે. તે તે કરારમાં એક બાંહેધરી આપે છે કે જો તે કોઈપણ ગેરરીતિ વગેરેમાં સામેલ હોવાનું જણાશે તો તે બોર્ડ દ્વારા વસૂલ કરવામાં આવે તેવા વધારાના ચાર્જ ચૂકવશે અને બોર્ડ દ્વારા નક્કી કરવામાં આવે તેવા સમયગાળા માટે બોર્ડને તેના જગ્યાનો વીજ પુરવઠો કાપી નાખવાનો અધિકાર

રહેશે.”

૨૦. ઇલેક્ટ્રિકલ ઇન્સ્પેક્ટરની હુકૂમત અંગે, ઉપરોક્ત નિર્ણયનો સંદર્ભ આપવામાં આવ્યો છે અને જે. એમ. ડી. એલોયઝ લિમિટેડ (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં તેના પર આધાર રાખવામાં આવ્યો છે. નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતે ફરરા-૩૫ માં નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું છે:-

૩૫..... ગ્રાહક તરફથી ગેરરીતિ અથવા ચોરી થાય અથવા ગ્રાહક દ્વારા કોઈ કટપટ કરવામાં આવે ત્યારે કલમ ૩૯ અમલમાં આવશે. ઇલેક્ટ્રિકલ ઇન્સ્પેક્ટરને તે બાબતો સાથે કામ કરવાની કોઈ હુકૂમત નથી. માત્ર ખામીયુક્ત મીટર અથવા વાયર, ફિટિંગ, વર્ક્સ અથવા સાધનોમાં કોઈ ખામી હોય ત્યારે જ તેમનો સંપર્ક કરી શકાય છે.....”

૨૧. હવે, રેકર્ડની વિગતવાર તપાસ કરતા, એ એકદમ સ્પષ્ટ છે કે વાદી – કંપનીએ આંક ૬૧ પર શ્રી અતુલ રૂંગટાની તપાસ કરી છે. વાદીએ દસ્તાવેજો પણ રજૂ કર્યા છે જેમાં તપાસ અને ટેસ્ટિંગ રિપોર્ટ સમયે નિવેદન સાથે પૂરક બિલની ઝેરોક્ષ નકલ આંક ૪૪ અને ૪૫ પર, રકમ જમા કરાવ્યાની પહોંચ આંક ૪૬ પર, ટેસ્ટ રિપોર્ટ આંક ૪૮ પર, નોટિસ આંક ૫૦ પર, લોડ ટેસ્ટ રિપોર્ટ

આંક ૫૧ પર, આ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ આદેશ આંક ૫૨ પર, ડિમાન્ડ ડ્રાફ્ટની ઝેરોક્ષ નકલ આંક ૫૩ અને ૭૦ પર, ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટનું પ્રમાણપત્ર આંક ૬૫ પર, ઇન્સ્ટોલેશન ચેકિંગ રિપોર્ટ આંક ૬૬ પર, મનીષ વાઈનિલ્સ તરફથી તારીખ ૩૦/૧૨/૧૯૯૨ નો ઓર્ડરની નકલ આંક ૭૧ પર, દસ્તાવેજો ન મળવાની અરજીઓની નકલ આંક ૮૯ અને ૯૦ પર અને વર્ષ ૧૯૮૯ થી ૧૯૯૮ સુધીનો વપરાશ ચાર્ટ આંક ૯૫ પર, અરજી રજૂ કરી છે.

૨૨. આની સામે, પ્રતિવાદી પક્ષે આંક ૭૮ પર નાયબ એન્જિનિયર શ્રી આર. જે. ઠાકુર અને આંક ૯૪ પર નાયબ એન્જિનિયર (લેબોરેટરી ઇન-ચાર્જ) શ્રી એસ. જે. પંચાલની તપાસ કરી છે. પ્રતિવાદીએ દસ્તાવેજ પુરાવા રજૂ કર્યા છે જેમાં ડિરેક્ટર શ્રી રૂંગટાનું અસલ નિવેદન આંક ૭૯ પર, નોટિસની ઓફિસ નકલ આંક ૮૦ પર, ગ્રાહક મીટર ટેસ્ટ રિપોર્ટ આંક ૮૧ પર, લેબોરેટરી ટેસ્ટ રિપોર્ટ પહેલા અને પછી ગ્રાહકનું નિવેદન આંક ૮૨ પર, એપેલેટ કમિટીનો આદેશ આંક ૮૩ પર, અસલ આકારણી પત્રક આંક ૮૫ પર, આકારણીની ઓફિસ નકલ આંક ૮૬ પર અને એપેલેટ કમિટીનો આદેશ આંક ૮૮ પર રજૂ કરાયા છે.

૨૩. એ નોંધવું સુસંગત છે કે પ્રતિવાદી – ગુજરાત વીજ બોર્ડના કથન મુજબ, તારીખ ૨૪/૧૨/૧૯૯૨ ના રોજ પૂરક બિલ ઇશ્યૂ કરવામાં આવ્યું હતું. હવે,

પ્રતિવાદી - ગુજરાત વીજ બોર્ડ તારીખ ૨૨/૧૨/૧૯૯૭ ના રોજ પૂરક બિલની રકમની વસૂલાત માટે દાવો દાખલ કર્યો છે. આ સંબંધમાં, પ્રતિવાદીઓના વિ. વકીલનું એવું સ્ટેન્ડ છે કે વડી અદાલત સમક્ષ પેઝિંગ મુકદ્દમાને કારણે અને સત્તાધિકારી સમક્ષ મામલો પેઝિંગ હોવાથી અને સ્પેશિયલ સિવિલ સુટ નં. ૨૦૪/૧૯૯૪ પેઝિંગ હોવાને કારણે, બોર્ડ દ્વારા દાવો દાખલ કરવાનો અધિકાર પછીથી ઉપસ્થિત થયો હતો. તેથી, તેમના જણાવ્યા અનુસાર, બોર્ડની તરફથી દાવો દાખલ કરવાનો અધિકાર સ્પષ્ટ થયો ન હોવાથી, પૂરક બિલની વસૂલાત માટેનો દાવો દાખલ કરવામાં આવ્યો ન હતો અને તે વર્ષ ૧૯૯૭ માં દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો. તેમણે એવો પણ દાવો કર્યો છે કે તેથી, બોર્ડ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલા દાવાને સમયમર્યાદાના કાયદા દ્વારા બાધિત તરીકે ચિત્રિત કરી શકાય નહીં. પ્રતિવાદી એટલે કે ગુજરાત વીજ બોર્ડના વિ. વકીલની આ દલીલો ગુણદોષ વગરની છે. સ્પેશિયલ સિવિલ સુટ નં. ૨૩૨/૧૯૯૭ ની પ્લેન્ટની વિગતવાર તપાસ કરતા, એવું જણાય છે કે દાવો સમયમર્યાદામાં કેવી રીતે છે તે અંગે કોઈ ઉલ્લેખ નથી. જો ગુજરાત વીજ બોર્ડના વિ. વકીલ વતી કરવામાં આવેલા નિવેદનને ધ્યાનમાં લેવામાં આવે તો પણ એવું જણાય છે કે પૂરક બિલ તારીખ ૨૪/૧૨/૧૯૯૨ ના રોજ ઇશ્યૂ કરવામાં આવ્યું હતું. એવું પણ જણાય છે કે બોર્ડની એપેલેટ કમિટીએ આંક ૪૯ મુજબ તારીખ ૦૪/૦૮/૧૯૯૩ ના રોજ અપીલ રદ કરતો પ્રથમ આદેશ પસાર કર્યો હતો જેને વાદી - કંપની દ્વારા રિટ

અરજી દાખલ કરીને વડી અદાલત સમક્ષ પડકારવામાં આવ્યો હતો જેનો નિકાલ તારીખ ૧૯/૦૮/૧૯૯૪ ના આદેશથી વાદી - કંપનીને સાંભળવાની તક આપ્યા પછી એપેલેટ કમિટીને મામલાની ફરીથી સુનાવણી કરવાનો નિર્દેશ આપીને કરવામાં આવ્યો હતો. એપેલેટ કમિટીએ તારીખ ૧૫/૧૦/૧૯૯૪ ના રોજ તેનો નિર્ણય લીધો છે જે આંક ૮૪ પરના તારીખ ૦૨/૧૧/૧૯૯૭ ના પત્ર પરથી ફલિત થાય છે. આમ, સમયમર્યાદાના સમયગાળાની ગણતરી માટે પણ, એપેલેટ કમિટીના નિર્ણયની તારીખ એટલે કે તારીખ ૧૫/૧૦/૧૯૯૪ ધ્યાનમાં લેવામાં આવે તો પણ, ગુજરાત વીજ બોર્ડ દ્વારા તારીખ ૨૨/૧૨/૧૯૯૪ ના રોજ દાખલ કરાયેલ દાવો સ્પષ્ટપણે સંપૂર્ણપણે સમયમર્યાદા બહાર છે. આમ, પ્રતિવાદીઓનો સ્પેશિયલ સિવિલ સુટ નં. ૨૩૨/૧૯૯૭ નો દાવો સમયમર્યાદા બહાર હોવા અંગે ટ્રાયલ કોર્ટના અવલોકનો હકીકતલક્ષી અને કાયદાકીય રીતે કાયદાની નજરમાં ટકવા પાત્ર છે અને ટ્રાયલ કોર્ટે આ સંબંધમાં હકીકત અને કાયદાની કોઈ ભૂલ કરી નથી.

૨૪. સમગ્ર મૌખિક તેમજ દસ્તાવેજી પુરાવાની વિગતવાર તપાસ કરતા, એવું જણાય છે કે પ્રતિવાદીઓ પાસેથી વાદી - કંપનીના ફેક્ટરી પરિસરમાં વીજ કનેક્શન ફિટ કરવામાં આવ્યું હતું તે હકીકતો અંગે કોઈ વિવાદ નથી. એ પણ અવિવાદિત હકીકત છે કે સંબંધિત તારીખે, પ્રતિવાદીઓના અધિકારી દ્વારા તપાસ કરવામાં આવી હતી અને તે સમયે, કેટલુંક રોજકામ તૈયાર કરવામાં

આવ્યું હતું જેમાં શ્રી રૂંગટાની સહી અંગ્રેજી ભાષામાં કરવામાં આવી હતી. એવું પણ જણાય છે કે તારીખ ૨૪/૧૨/૧૯૯૨ ના રોજ લેબોરેટરીમાં મીટર તપાસવામાં આવ્યું હતું. પુરાવા પરથી એવું પણ જણાય છે કે વીજ કનેક્શન તારીખ ૨૨/૧૨/૧૯૯૨ ના રોજ એટલે કે લેબોરેટરીમાં મીટરના પરીક્ષણ પહેલાં કાપી નાખવામાં આવ્યું હતું. શ્રી રૂંગટાની જુબાની પરથી એવું પણ બહાર આવે છે કે તેમનું એવું ચોક્કસ સ્ટેન્ડ છે કે તેઓ ગુજરાતી ભાષા જાણતા નથી અને ફેક્ટરી ખાતે તપાસ દરમિયાન તેમજ કથિત લેબોરેટરી ટેસ્ટિંગ દરમિયાન, તેમને અંગ્રેજીમાં કશું સમજાવવામાં આવ્યું ન હતું અને ગુજરાતી ભાષામાં લખેલા તમામ દસ્તાવેજો પર સહી કરવા માટે તેમને ધમકી આપવામાં આવી હતી. આ સંબંધમાં, પ્રતિવાદીઓના શ્રી આર. જે. ઠાકુરના પુરાવાની વિગતવાર તપાસ કરતા, એવું જણાય છે કે તેમણે તેમની કબૂલાતમાં સ્પષ્ટપણે સ્વીકાર્યું છે કે તેમને જ્ઞાન હતું કે શ્રી રૂંગટા ગુજરાતી અને હિન્દી ભાષા જાણતા ન હતા. તેમણે સ્વીકાર્યું છે કે તેઓ જાણતા હતા કે શ્રી રૂંગટા ફક્ત અંગ્રેજી ભાષા જાણતા હતા. શ્રી ઠાકુરના ભાગે એ કબૂલાત છે કે તેમણે શ્રી રૂંગટાને નિવેદનની સામગ્રી તેમજ રોજકામ અને ટેસ્ટ રિપોર્ટ અંગે અંગ્રેજીમાં કશું સમજાવ્યું નથી. આમ, શ્રી રૂંગટાનો એવો આક્ષેપ કે તેઓ ગુજરાતી ભાષા જાણતા ન હતા તેનો પ્રતિવાદીઓના સાક્ષી દ્વારા સ્પષ્ટપણે સ્વીકાર કરવામાં આવ્યો છે. અલબત્ત, તેમણે એવા સૂચનનો ઇનકાર કર્યો હતો કે વીજ કનેક્શન કાપી નાખવાની ધમકી આપીને શ્રી રૂંગટાની સહી લેવામાં આવી હતી.

૨૫. હવે, રેકર્ડ પરના દસ્તાવેજ પુરાવાઓને ધ્યાનમાં લેતા, એવું ફલિત થાય છે કે તમામ દસ્તાવેજ પુરાવા ગુજરાતી ભાષામાં છે. એવું પણ જણાય છે કે શ્રી રૂંગટાની સહી અને તેમના દ્વારા કરવામાં આવેલી એન્ડોર્સમેન્ટ અંગ્રેજી ભાષામાં છે. વાદીની તરફણામાં મૂકાયેલું મહત્વનું પરિબળ એ છે કે કથિત તપાસ તારીખ ૦૭/૧૨/૧૯૯૨ ના રોજ કરવામાં આવી હતી અને વીજ પુરવઠો તારીખ ૨૨/૧૨/૧૯૯૨ ના રોજ કાપી નાખવામાં આવ્યો હતો, જ્યારે, મીટરનું લેબોરેટરીમાં પરીક્ષણ તારીખ ૨૪/૧૨/૧૯૯૨ ના રોજ કરવામાં આવ્યું હતું. આમ, વીજળીની ચોરી થઈ હતી કે નહીં તે જાણ્યા વિના વીજ પુરવઠો કાપી નાખવામાં આવ્યો હતો. વીજ કનેક્શન કાપી નાખતા પહેલા વીજળીની ચોરી થઈ છે કે નહીં તે સુનિશ્ચિત કરવું જરૂરી હતું. હવે, સ્વીકાર્યપણે, આ કેસમાં, લેબોરેટરીમાં મીટરનું પરીક્ષણ થતાં પહેલાં, ફેક્ટરીનો વીજ પુરવઠો કાપી નાખવામાં આવ્યો હતો.

૨૬. મૌખિક અને દસ્તાવેજ પુરાવા પરથી વધુમાં એવું બહાર આવે છે કે તારીખ ૦૭/૧૨/૧૯૯૨ ના રોજ તપાસના સંબંધિત સમયે મીટર લોખંડની પેટીમાં રાખવામાં આવ્યું હતું અને પેટી પરનું સીલ અકબંધ હતું. પ્રતિવાદીના સાક્ષીના પુરાવા પરથી પણ એવું બહાર આવે છે કે મીટરની અંદર કોઈ બાહ્ય પદાર્થ ન હતો. જે પણ મળી આવ્યું છે તે બહારના સીલ સાથે કોઈ પ્રકારનું પ્રવાહી મળી

આવ્યા અંગેનું છે. પરંતુ, મીટરના આંતરિક ભાગ સાથે કોઈ યાંત્રિક કે તકનીકી ચેડાં ન હોવાથી, ખામીનું આકારણી કેવી રીતે કરવામાં આવ્યું તે એક મુખ્ય પ્રશ્ન છે. આ સંબંધમાં, અહીંના પ્રતિવાદીઓ દ્વારા કોઈ અંશમાત્ર પુરાવા રજૂ કરવામાં આવ્યા નથી. શ્રી ઠાકુરના પુરાવા પરથી પણ એવું બહાર આવે છે કે વીજ ચોરીની આકારણી માત્ર એ આધારે કરવામાં આવી છે કે મીટરના બહારના સીલમાં થોડું પ્રવાહી મળી આવ્યું હતું. પ્રતિવાદીનો એવો કેસ નથી કે મીટરની અંદર ચેડાં કરીને મીટરમાં કોઈ બાહ્ય સામગ્રી દાખલ કરવામાં આવી હતી. તેથી, રેકર્ડ પરના પુરાવાની પુનઃ કદર કરતા, એવું સ્પષ્ટપણે જણાય છે કે કોઈ આધાર વગર, ગુજરાત વીજ બોર્ડ દ્વારા વાદી – કંપનીને પૂરક બિલ ઇશ્યૂ કરવામાં આવ્યું છે.

૨૭. તે જ સમયે, ઉપર ચર્ચા કર્યા મુજબ રેકર્ડ પરના પુરાવાઓને ધ્યાનમાં લેતાં, જ્યારે મીટર સાથે ચેડાં કરવા અંગે કોઈ અંશમાત્ર પુરાવા ન હતા અને તપાસ સમયે, જ્યારે મીટર લોખંડની પેટીમાંથી બહાર કાઢવામાં આવ્યું હતું, જેનું સીલ અકબંધ હતું, ત્યારે વીજળીની ચોરી થઈ હોવાનું પ્રતિવાદીઓનું કથન ગુણદોષ વગરનું છે.

૨૮. હવે, આ કેસની હકીકતલક્ષી બાબતોને ધ્યાનમાં લેતાં, એ એકદમ સ્પષ્ટ છે કે મીટરના આંતરિક ભાગમાં એવું કશું જ મળી આવ્યું નથી જે વીજળીની

ચોરી થઈ હોવાનું સૂચવે. ઉપર કરવામાં આવેલા અવલોકનો પરથી પણ એવું બહાર આવે છે કે જ્યારે તપાસ કરવામાં આવી ત્યારે મીટર લોખંડની પેટીમાં મળી આવ્યું હતું જેનું યોગ્ય સીલ હતું અને મીટરના સીલ સાથે કોઈ ચેડાં કરવામાં આવ્યા ન હતા. તદુપરાંત, ટેસ્ટિંગ લેબોરેટરી દ્વારા એવો કોઈ ચોક્કસ પુરાવો કે રિપોર્ટ નથી કે રોજકામમાં નોંધાયેલી ખામીને કારણે વીજળીની ચોરી થઈ છે. આમ, આ કેસની હકીકતલક્ષી બાબતો ઉપરોક્ત બંને નિર્ણયોની હકીકતો કરતાં સ્પષ્ટપણે અલગ છે.

૨૯. એ નોંધવું સુસંગત છે કે જ્યાં સુધી વાદી - કંપનીના રૂ. ૭૦,૦૦૦/- ના ગુકસાનીના દાવાનો સંબંધ છે, રેકર્ડ પરથી એવું જણાય છે કે વાદી - કંપનીએ તેના કથનને પુષ્ટિ આપવા માટે કોઈ વ્યક્તિની તપાસ કરી નથી. એટલું જ નહીં પણ વાદીએ તેના ગુકસાનીના દાવાને પુષ્ટિ આપવા માટે નફા-ગુકસાન ખાતું, બેલેન્સ શીટ વગેરે જેવા કોઈ દસ્તાવેજી પુરાવા રજૂ કર્યા નથી જેથી એ બતાવી શકાય કે વીજળી ઉપલબ્ધ ન હોવાને કારણે, વીજ પુરવઠો કાપી નાખવાના કારણે, તારીખ ૧૨/૧૨/૧૯૯૨ થી તારીખ ૦૫/૦૧/૧૯૯૩ સુધીના સમયગાળા દરમિયાન, વાદી - કંપનીને રૂ. ૭૦,૦૦૦/- નું ગુકસાન થયું છે. રૂ. ૭૦,૦૦૦/- નો ગુકસાનીનો દાવો રદ કરવા માટે ટ્રાયલ કોર્ટે આપેલા તર્કો રેકર્ડ પરના પુરાવા સાથે સુસંગત છે. તેથી, આ સંબંધમાં ટ્રાયલ કોર્ટના નિર્ણયને બહાલ રાખવાની જરૂર છે.

૩૦. ટ્રાયલ કોર્ટના આક્ષેપિત ચૂકાદા અને હુકમનામાની વિગતવાર તપાસ કરતા, એવું જણાય છે કે ટ્રાયલ કોર્ટે દરેક પાસાઓને તેના યોગ્ય પરિપ્રેક્ષ્યમાં ધ્યાનમાં લીધા છે અને પૂરક બિલ કાયદેસર અને માન્ય નથી અને પ્રતિવાદી – ગુજરાત વીજ બોર્ડ તેને વસૂલ કરવા માટે હકદાર નથી તે જાહેર કરવામાં રેકર્ડ પરના પુરાવાની યોગ્ય રીતે કદર કરી છે, સમયમર્યાદાના આધારે પણ તે યોગ્ય છે. જો કે, વાદી – કંપનીને પરત મળવા પાત્ર રકમની ગણતરી કરતી વખતે, એવું જણાય છે કે વાદી – કંપની દ્વારા રૂ. ૩,૪૦,૮૦૪.૬૦ પૈસા જમા કરાવવા અંગે કોઈ વિવાદ નથી, ટ્રાયલ કોર્ટે જમા કરાવ્યાની તારીખથી સ્પેશિયલ સિવિલ સુટ નં. ૨૦૪/૧૯૯૪ દાખલ કર્યાની તારીખ સુધી વાર્ષિક ૧૫% ના દરે વ્યાજ તરીકે રૂ. ૬૪,૦૦૦/- ઉમેર્યા છે. વ્યાજ આપવાનું એ આધારે ધ્યાનમાં લેવામાં આવ્યું છે કે ગુજરાત વીજ બોર્ડ પૂરક બિલમાં કોમર્શિયલ દરે વ્યાજ વસૂલે છે. તેથી, આ હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને, ટ્રાયલ કોર્ટે ૧૫% વ્યાજ આપ્યું છે. પરંતુ, વધુ વ્યાજ દર આપવા માટે આ એકમાત્ર પરિબળ નથી. પ્રવર્તમાન વ્યાજ દર તેમજ આરબીઆઈ દ્વારા નક્કી કરાયેલ વ્યાજ દર જેવા અન્ય પરિબળોને ધ્યાનમાં લેવાની જરૂર છે. આમ ધ્યાનમાં લેતાં, ટ્રાયલ કોર્ટે દ્વારા આપવામાં આવેલ ૧૫% ના દરે વ્યાજ વધુ પડતું છે. તેથી, વ્યાજનો દર ૧૫% થી ઘટાડીને ૮% કરવાની જરૂર છે. ગણતરી કરતાં, વ્યાજની રકમ રૂ. ૫૩,૬૯૨ એટલે કે રૂ. ૫૩,૭૦૦/- થશે. જેમ કે વાદી – કંપની રૂ.

૩,૯૪,૬૦૪.૬૦ પૈસા (રૂ. ૩,૪૦,૯૦૪.૬૦ + વ્યાજ તરીકે રૂ. ૫૩,૭૦૦/-) માટે હકદાર રહેશે.

૩૧. વધુમાં, એ નોંધવું સુસંગત છે કે ટ્રાયલ કોર્ટે, વાદી - કંપનીની તરફથી હુકમનામું આપતી વખતે વાદી - કંપનીની તરફથી કાયમી મનાઈહુકમ આપ્યો છે જે કાયમી સ્વરૂપનો છે, જે ભવિષ્યમાં વીજળીની ચોરીના કિસ્સામાં કંપની દ્વારા ભવિષ્યમાં બોર્ડના અધિકારોને એ હદે અસર કરે છે કે બોર્ડ પૂરક બિલ ઇશ્યૂ કરવા અને વીજ પુરવઠો કાપી નાખવા સહિતની જરૂરી કાર્યવાહી કરી શકશે નહીં. આમાં એ હદે સુધારો કરવાની જરૂર છે કે માત્ર વિવાદિત પૂરક બિલ ન ચૂકવવા માટે, જરૂરી સ્પષ્ટતા સાથે વીજ પુરવઠો કાપી નાખવામાં આવશે નહીં.

૩૨. ઉપરોક્ત ચર્ચાઓને ધ્યાનમાં રાખીને, હું નીચે મુજબનો આખરી આદેશ પસાર કરું છું:

આદેશ

પ્રથમ અપીલ નં. ૬૩૫૬ / ૧૯૯૯ અંશતઃ મંજૂર કરવામાં આવે છે. સ્પેશિયલ સિવિલ સુટ નં. ૨૦૪ / ૧૯૯૪ માં પસાર કરાયેલ ચૂકાદો અને

હુકમનામું એ હદે સુધારેલ છે કે રેસ્પોન્ડન્ટ એટલે કે કંપની રકમ જમા કરાવ્યાની તારીખથી વાસ્તવિક વસૂલાત સુધી વાર્ષિક ૯% ના દરે વ્યાજ સાથે રૂ. ૪,૦૫,૯૦૫.૬૦ પૈસાને બદલે રૂ. ૩,૯૪,૬૦૪.૬૦ પૈસાની રકમ વસૂલ કરવા માટે હકદાર છે.

વધુમાં, ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલ કાયમી મનાઈહુકમ એ હદે સુધારેલ છે કે અહીંના અપીલકર્તાઓ અને તેના અધિકારીઓ અને સેવકોને માત્ર વિવાદિત પૂરક બિલ ન ચૂકવવા માટે રેસ્પોન્ડન્ટ – કંપનીનું વીજ કનેક્શન કાપી નાખવાથી કાયમી ધોરણે રોકવામાં આવે છે. જો કે, આ કાયમી મનાઈહુકમ લાગુ પડશે નહીં, જો ભવિષ્યમાં, રેસ્પોન્ડન્ટ – કંપની અથવા તેના અધિકારીઓ અથવા સેવકો વીજળીની ચોરીમાં સામેલ થાય.

પ્રથમ અપીલ નં. ૬૩૫૮ / ૧૯૯૯ રદ કરવામાં આવે છે. સ્પેશિયલ સિવિલ સુટ નં. ૨૩૨/૧૯૯૭ માં પસાર કરાયેલ ચૂકાદો અને હુકમનામું બહાલ રાખવામાં આવે છે.

પક્ષકારોએ બંને અપીલોમાં પોતાનો ખર્ચ જાતે ભોગવવાનો રહેશે.

દરેક અપીલમાં અલગ હુકમનામું દોરવામાં આવે.

આ ચૂકાદા અને હુકમનામાની નકલ સાથે, રેકર્ડ અને પ્રોસિડિંગ્સ તરત જ વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટને પરત મોકલવામાં આવે.

સહી/–

(ડો. એ. પી. ઠાકર, ન્યાયમૂર્તિશ્રી)

વી. આર. પંચાલ

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.